

LAUSUNTO

25.4.2012

Dno 336/04/2012

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi
piia.rekila@tem.fi

Viite: Lausuntopyyntö 18.4.2012 (TEM/767/00.04.01/2012)

Lausunto Kilpailuviraston, Kuluttajaviraston ja Kuluttajatutkimuskeskuksen mahdollisesta yhdistämisestä

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Helsingin yliopistolta lausuntoa Kilpailuviraston, Kuluttajaviraston ja Kuluttajatutkimuskeskuksen mahdollisesta yhdistämisestä. Yliopisto kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja pahoittelee lausuntopyynnön tiukkaa aikataulua, joka on vaikeuttanut kokonaisvaltaisen lausunnon laadintaa.

Työ- ja elinkeinoministeriön tavoitteena on löytää hyvä suomalainen malli yhteiskunnallisesti vaikuttavan kilpailu- ja kuluttajapolitiikan toteuttamiseen. Kuluttajatutkimuksen osalta on syytä arvioida useita toiminnan vaihtoehtoja ja ottaa huomioon tutkimus- ja innovaationeuvoston johdolla tehtävän sektoritutkimusta arvioivan asiantuntijaryhmän työn tulokset.

Helsingin yliopisto ei kannata Kuluttajatutkimuskeskuksen yhdistämistä virastoihin. Sen sijaan tutkimuksen riippumattomuuden näkökulmasta on tärkeää selvittää valtioneuvoston viime syksynä käynnistämän valtion tutkimuslaitoksia koskevan asiantuntijaryhmän työn yhteydessä, mikä on tutkimukselle sopiva toimintaympäristö. Silloin esiin nousevat verkosto- tai konsortiomalli muiden tutkimuslaitosten kanssa ja yhteistyö yliopistojen kanssa. Näin voidaan turvata päätöksenteon tietotarpeet ja muut yhteiskunnalliset tutkimustarpeet. Sopivassa toimintaympäristössä tutkimus palvelee parhaiten niin päätöksenteon kuin muidenkin yhteiskunnallisten tutkimustarpeiden toteutumista. Tutkimuslaitosten verkosto- tai konsortiomallilla tai yliopistoyhteistyöllä pystytään turvaamaan myös tutkimukselle välttämätön infrastruktuuri.

Kuluttajatutkimuskeskuksella on laajaa ja aktiivista yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa. Sen maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan taloustieteen laitoksen johtaja Visa Heinonen on Kuluttajatutkimuskeskuksen johtokunnan puheenjohtaja. Kuluttajatutkimuskeskuksella on käynnissä Suomen Akatemian rahoittamia yhteishankkeita taloustieteen laitoksen lisäksi valtiotieteellisen tiedekunnan politiikan ja talouden tutkimuksen laitoksen ja sosiaalitieteiden laitoksen sekä käyttäytymistieteellisen tiedekunnan opettajakoulutuslaitoksen kanssa. Akatemian rahoituksen lisäksi Kuluttajatutkimuskeskuksella on rahoitusta Tekesin ja Euroopan komission tutkimushankkeista. Laitoksen henkilöstöstä useilla on yliopistoissa dosentuuri. Laitos on yliopiston opiskelijoiden keskuudessa suosittu valtionhallinnon harjoittelupaikka, ja siellä harjoitelleet ovat opintojen jälkeen työllistyneet erinomaisesti.

Monitieteisenä yhteiskuntatieteellisenä sektoritutkimuslaitoksena Kuluttajatutkimuskeskuksen tehtävinä ovat tieteelliset kriteerit täyttävän tiedon ja tutkimuksellisen evidenssin tuottaminen päätöksentekoon ajankohtaisista ja tärkeistä kuluttajakysymyksistä sekä tiedon tuottaminen julkiseen keskusteluun. Laitoksessa työskentelee vajaa 40 henkilöä. Vuosibudjetti on kolme miljoonaa euroa, josta kaksi miljoonaa on valtion budjetista ja kolmannes julkisesti kilpailtua tutkimusrahoitusta. Tuotoksina on noin sata julkaisua vuodessa, joista noin kolmannes on vertaisarvioituja. Mediaesiintymisiä on pari sataa vuosittain.

Rehtori

Thomas Wilhelmsson

Suunnittelujohtaja

Jussi Karvinen